

סילבוס

חינוך וחברה - 34283

תאריך עדכון אחרון 19-02-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי הוראה - תעודה הוראה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א' או/ו ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר סמירה עליאן, ד"ר מוחמד מסאלחה, חגית כהן אליהו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: samira.alayan@mail.huji.ac.il, Masalha.Mohamad@mail.huji.ac.il, hagitcoel@gmail.com

שעות קבלה של רcz הקורס:

מורים:
גב חגית כהן אליהו,
ד"ר סמירה עליאן,
ד"ר מוחמד מסאלחה

תאור כללי של הקורס:

נבחן את היחסים בין החברה והחינוך באמצעות נקודות המבט שמציעות תאוריית סוציאולוגיה קלסית ובקורתית. הסטודנטים ינתחו סוגיות שונות בחברה המשתקפות במערכת החינוך ויפתחו עמדת חשיבה ביקורתית כלפייה. יתרה מכך לסטודנטים להכיר את הרבדים של מושג החינוך ולהבין את מרכיביהם. תכני השיעורים יציגו תמונה של החינוך במשמעותו הרחבה ויביאו את הסטודנטים לפתח התעניינות ומעורבות בהקשרים היומיומיים החברתיים-כלכליים-פוליטיים של החינוך בישראל.

מטרות הקורס:

הסטודנטים ינתחו סוגיות שונות בחברה המשתקפות במערכת החינוך ויפתחו עמדת חשיבה ביקורתית כלפייה. יתרה מכך לסטודנטים להכיר את הרבדים של מושג החינוך ולהבין את מרכיביהם. תכני השיעורים יציגו תמונה של החינוך במשמעותו הרחבה ויביאו את הסטודנטים לפתח התעניינות ומעורבות בהקשרים היומיומיים החברתיים-כלכליים-פוליטיים של החינוך בישראל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. התלמידים ידעו על ההתפתחויות התאורטיות והאמפיריות המרכזיות בסוציאולוגיה של החינוך
2. התלמידים יוכלו לקרווא באופן ביקורתי מאמרים וגם לקשר בין תיאוריה לבין מעשה.
3. התלמידים יפתחו ראייה ביקורתית למערכת החינוך גם בישראל

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: שיטות ההוראה אמורה להיות שילוב של במידה סינכרונית ואסינכרונית הרצאה דרך זום, דיוונים, צפייה בィיקורתית ולמידת עמיתים סביב נושאים וחומר קריאה שימוש בההוראה מוקونة באמצעות זום פיתוח שיטות קיימות וחדשנות ומתאימות להוראה בחום הפעלת סטודנטים באמצעות חלוקה לחדרים וגם באמצעות העלאת סרטונים ומטלות לעבודה שיתופי.

רשימת נושאים / תוכנית הלימודים בקורס:

האוניברסיטה העברית בירושלים בית הספר לחינוך הקורס יציג המטרת הכללית של הקורס להפגש תלמידים עם התאוריה והמחקר הסוציאולוגי בחינוך. הקורס יציג גישות תאורטיות ומחקריות מרכזיות בחינוך, גישות קלסיות וגישות ביקורתיות, ולאחר מכן, בהתאם להבנה, נבחן מספר סוגיות מרכזיות ביחס הגמלין שבין המוסד החינוכי ומערכת החינוך לבין ההקשר החברתי שבתוכו הן פועלות. סוגיות מרכזיות כאלה הן: תאוריית קלסית ותאוריית ביקורתית להסביר המוסד החינוכי; חינוך וריבוד: חתכים של אתניות, לאומיות ומגדר; אידיאולוגיה, הקניית ידע וקוריקולום; תפיסות עתידיות בחינוך וכדומה.

-
- דרישות והערכה
- נוכחות מלאה והשתתפות בשיעורים
 - קריאה שוטפת של הפרטים הביבליוגרפיים לקריאה הרצאות. קריאה זו תתרום להבנת הנושאים הנלמדים.
 - שני תרגילים (הרכבן ומועד הגשתן יקבעו במהלך הקורס).
 - מבחן מסכם.

שיעור 1: סדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך וגישות מרכזיות

מבוא: סוציולוגיה במחקר החינוך - מבנה או פעולה חברתית?
בשיעור זה נדון בסדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך ובങודות החיתוך והפגש בין הסוציולוגיה ושל החינוך.

שיעור 3+2: גישות במחקר בסוציולוגיה של החינוך

תאוריות קלאסיות: הגישה המבנית-תפקודית; גישת הקונפליקט; גישת האינטראקטיה הסימבולית.
- שיעור זה ידוע בגישות התאורטיות המרכזיות בסוציולוגיה של החינוך. בפגש זה נדון בתאוריה המבנית תפקודית ובגישת הקונפליקט והאופן שבו שתיهن רואות את החינוך.

קריאת חובה

- דורקהם, אמיל 2002 (1956). "פדגוגיה וסוציולוגיה", בתוך: פסטרנק רחל, פרקים בסוציולוגיה של החינוך (פרק א), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 67-61.
- הרן, כריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפריזיטוי, אקדמון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- הרן, כריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפריזיטוי, אקדמון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- Bowles, Samuel (1971). "Unequal education and the reproduction of the social division of labor", *Review of Radical Political Economics*, 3 (4): 1-30.

- Randall, collins (1971). *Functional and Conflict Theories of Educational Stratification*, *American Sociological Review*, Vol. 36, No. 6 (December), pp. 1002-1019.

שיעור 4: המשך גישות קלאסיות; גישת הפעולה במחקר החינוך

קריאה חובה

- Mehan, Hugh (1992). "Understanding inequality in schools: the contribution of interpretative studies", *Sociology of Education*, 65 (1), pp. 1-20.
- משונס, ג.ג (1998). "יסודות הסוציאולוגיה". בתרוך: סוציאולוגיה, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 1-70.

শיעורים 6+5: תאוריית ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך

בשני השיעורים נדון בתיאוריות ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך, התאוריה של "פדגוגיה ביקורתית", התיאוריה של הרב-תרבותות בחינוך והגישה הפמיניסטית בחינוך.

קריאה חובה:

פדגוגיה ביקורתית:

- פרירה, פ (1981) [1972]. פדגוגיה של מודדים, תל-אביב, מפרש. פרק 2, עמ. 59-76.
- הרץ-לזרוביץ, ר. (2001). "פדגוגיות ביקורתית וחדשנית ומיקומן בכתבי-הספר הישראלי בשנות האלפיים", עיונים בחינוך: כתב עת למחקר החינוך 1, 5, עמ' 89-131.

פדגוגיה רב-תרבותית:

קריאה חובה:

- יונה, יוסי (2005). "מדיניות החינוך והתרבות: מהטרוגניות תרבותית לרבות-תרבותיות?", בתרוך: בזכות ההבדל- הפריקט הרב-תרבותי בישראל, ירושלים ותל-אביב: מכון ען ליר/הקבוץ המאוחדת עמודים 55-112.

- Banks, J. (1995). "Multicultural education: Historical development, dimensions, and practice", In: J. Banks & A. McGee Banks (Eds.), *Handbook of Research on Multicultural Education*. NY: McMillan Publishers, pp. 3-24.

שיעור 7: צפיה בסרט

שיעור זה מיועד לצפיה בסרט.

שיעור 8: פדגוגיה פמיניסטית:

קריאה חובה:

- אברהם-עינת, יהודית (1995). " מסרים גלויים וסמויים במערכת החינוך הישראלית- מחשבות בעקבות ממצאי מחקר". בתרוך: סgan, נאווה (עורכת) מצא מין את שווינו: מקרה לעובדי הוראה, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 109-116.
- אדי-זקח, אודרי (2003). דומיננטיות של נשים בבית-הספר וופורמות חינוכיות. בתרוך: יובל דרור, דוד

נבו ורנה שפירא (עורכים), *תמורות בחינוך: קווים למדיניות החינוך בישראל לשנות האלפיים* (עמודים 267-288). תל-אביב: רמות אוניברסיטת תל-אביב.

- Arnot, Madeleine (2002). 'Schooling in Capitalist America' revisited. In: *Reproducing Gender: Selected Critical Essays on Educational Theory and Feminist Politics* (pp. 200-225). London: RoutledgeFalmer.

שיעורים 10+9: חינוך וריבוד: מעמד, אתניות ולאומיות

קריאה חובה:

- Reay, Diane (2001). *Finding yourself or loosing yourself? Working class relationships to education*. *Journal of Education Policy* 16 (4): 333-346.

- Brown, Philip (2006). "The Opportunity Trap". In: Hugh Lauder, Philip Brown Jo-Anne Dillabough and A.H. Hasley (eds.), *Education' Globalization and Social Change*, pp. 381-397.

- יונה, יוסי (1995). "תל אביב לא מאמין בדרום", *הד החינוך*, ס"ט (7-8).

- לוי, גל ותמר ברקאי (1988). "יום השווה בעניינים מתקדמים: אתניות, מעמד וחינוך בישראל",

בתוך: *פוליטיקה- כתוב עת ישראלי למדע המדינה ויחסים בינלאומיים*, גליון מס. 1, יוני, עמ'

- מסאלחה, מחמד (2009). "חינוך אלטרנטיבי בחרה הערבית-פלסטינית בישראל". *אלפיים* 34, נובמבר

שיעורים 12+11: סוציאולוגיה של בית-הספר

בית-הספר כמבנה חברתי וצירה של הבניה תרבותית ויחסי גומלין. שיעורים 8 ו- 9 ידונו במבנה הפורמלי של בית-הספר ובאינטראקטציות המתקיימות בין כתליו. בנוסף, ידונו השיעורים בתפיסות נוספות המבוקשות לבטל את בית-הספר.

קריאה חובה:

- גופמן, א.ת (1973). "המאפיינים של מוסדות כוללניים", בתוך: ליסק, משה, סוגיות בסוציולוגיה, מבנה וריבוד חברתי. תל-אביב, עם עובד, עמ' 303-264.

- אילוץ, איילן (1973). *ביטול בית-הספר*, מסדה.

שיעור 13: החינוך בראשיה ארגונית: תרבות בית-הספר

קריאה חובה:

- סרג'ובני, ג. תוםס (2002). "מבוא לתרבות הבית-ספרית", בתוך: ניהול בית-הספר: היבטים עיוניים ומעשיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 173-165.

- ענבר, דן (1997). "הכלא החינוכי החופשי: מטאפורות ודימויים, בთור: איתן, פלי (עורך), החינוך במחן הזמן, תל-אביב: רמות, עמ' 125-109.

שיעור 14: גלובליזציה, אידיאולוגיה, הKENIOT ידע וקוריקולום

שני השיעורים ידנו בקשר בין אידיאולוגיה לבין החינוך, באופן קביעת הקוריקולום והחומריים הנלמדים במערכת החינוך.

קריאה חובה:

- בן עמוס, א. (1995). "פלורליזם בלתי אפשרי? יהודים יוצאי אירופה ויהודים עדות המזרח בתוכניות הלימודים בהיסטוריה בישראל", בתרן: דוד חן (עורך), החינוך לכראת המאה ה- 21, תל-אביב, עמ' 267-276.

- Banks, J. (2008). "Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age", In: *Educational Research*, Vol. 37, No. 3, pp. 129-139.

- Smith, Tuhiwai Linda (1999). "Colonizing knowledges". In: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous People*, Ch. 3. London: Zed Books. Pp. 58-77.

האוניברסיטה העברית בירושלים בית הספר לחינוך

סוציאולוגיה של החינוך - 34283

ד"ר מחמד מסאלחה

יום חמישי 16:30-18:00

תשע"ז

רצינול השיעור

המטרה הכללית של הקורס להציג תלמידים עם התאוריה והמחקר הסוציאולוגי בחינוך. הקורס יציג גישות תאורטיות ומחקריות מרכזיות בחינוך, גישות קלאסיות וגישות ביקורתית, ולאחר מכן, בהתבסס עליהן, נבחן מספר סוגיות מרכזיות ביחסו הגומלין שבין המוסד החינוכי ומערכת החינוך לבין ההקשר החברתי שבתוכו הן פועלות. סוגיות מרכזיות כאלה הן: תאוריית קלסיות ותאוריות ביקורתית להסביר המוסד החינוכי; חינוך וריבוד: חתכים של אתניות, לאומיות ומגדר; אידיאולוגיה, הKENIOT ידע וקוריקולום; תפיסות עתידיות בחינוך וכדומה.

דרישות והערכה

- נוכחות מלאה והשתתפות בשיעורים
- קראיה שוטפת של הפריטים הביבליוגרפיים לקראת הרצאות. קראיה זו תתרום להבנת הנושאים הנלמדים.

-
- שני תרגילים (הרכבן ומועד הגשתן יקבעו במהלך הקורס).
 - מבחן מסכם.

שיעור 1: סדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך וגישות מרכזיות
מבוא: סוציולוגיה בחקר החינוך - מבנה או פעולה חברתית?
בשיעור זה נדון בסדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך ובങודות החיתוך והפגש בין הסוציולוגיה ושל החינוך.

שיעור 3+2: גישות במחקר בסוציולוגיה של החינוך

תאוריות כללאסיות: הגישה המבנית-תפקודית; גישת הקונפליקט; גישת האינטראקטיבית
- שיעור זה ידוע בגישות התאורטיות המרכזיות בסוציולוגיה של החינוך. בפגש זה נדון בתאוריה המבנית-תפקודית ובגישה הקונפליקט והאופן שבו שתיהן רואות את החינוך.

קריאה חובה

- דורךם, אמיל 2002 (1956). "פדגוגיה וסוציולוגיה", בთור: פסטרנק רחל, פרקים בסוציולוגיה של החינוך (כרך א), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 61-67.
- הרן, קריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפשרות, אקדמיון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- הרן, קריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפשרות, אקדמיון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- Bowles, Samuel (1971). "Unequal education and the reproduction of the social division of labor", *Review of Radical Political Economics*, 3 (4): 1-30.

- Randall, collins (1971). ■ *Functional and Conflict Theories of Educational Stratification*, *American Sociological Review*, Vol. 36, No. 6 (December), pp. 1002-1019.

שיעור 4: המשך גישות כללאסיות; גישת הפעולה בחקר החינוך

קריאה חובה

- Mehan, Hugh (1992). "Understanding inequality in schools: the contribution of interpretative studies", *Sociology of Education*, 65 (1), pp. 1-20.
- משונס, ג.ג (1998). "סודות הסוציולוגיה". בთור: סוציולוגיה, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 1-70.

שיעור 6+5: תאוריית ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך

בשני השיעורים נדון בתיאוריית ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך, התאוריה של "פדגוגיה ביקורתית", התיאוריה של הרב-תרבותות בחינוך והגשה הפמיניסטית בחינוך.

קריאה חובה:

פדגוגיה ביקורתית:

- פרירה, פ (1981) [1972]. פדגוגיה של מודדים, תל-אביב, מפרש. פרק 2, עמ. 59-76.
- הרץ-לזרוביץ, ר. (2001). "פדגוגיות ביקורתית וחדשנית ומיקומן בבלתי-הספר הישראלי בשנות האלפיים", עיונים בחינוך: כתב עת לחקר החינוך 1, 5, עמ' 89-131.

פדגוגיה רב-תרבותית:

קריאה חובה:

- יונה, יוסי (2005). "מדיניות החינוך והתרבות: מהטרוגניות תרבותית לרב-תרבותות?", בთוך: בזכות ההבדל - הפרויקט הרב-תרבותי בישראל, ירושלים ותל-אביב: מכון זן ליר/הקבוץ המאוחדת עמודים 55-112.

- Banks, J. (1995). "Multicultural education: Historical development, dimensions, and practice", In: J. Banks & A. McGee Banks (Eds.), *Handbook of Research on Multicultural Education*. NY: McMillan Publishers, pp. 3-24.

שיעור 7: צפיה בסרט

שיעור זה מיועד לצפיה בסרט.

שיעור 8: פדגוגיה פמיניסטית:

קריאה חובה:

- אברاهמי-עינת, יהודית (1995). "מסורת גלויים וסמיים במערכת החינוך הישראלי- מחשבות בעקבות ממצאי מחקר". בთוך: סgan, נאהו (עורכת) מצא מין את שווינו: מקרה לעובדי הוראה, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 109-116.

- אדי-רפקח, אודרי (2003). דומיננטיות של נשים בבית-הספר ורפורמות חינוכיות. בთוך: יובל דרור, דוד נבו ורנה שפירא (עורכים), תמורות בחינוך: קווים למединות החינוך בישראל לשנות האלפיים (עמודים 267-288). תל-אביב: רמות אוניברסיטת תל-אביב.

- Arnot, Madeleine (2002). 'Schooling in Capitalist America' revisited. In: *Reproducing Gender: Selected Critical Essays on Educational Theory and Feminist Politics* (pp. 200-225). London: RoutledgeFalmer.

שיעורים 10+9: חינוך וריבוד: מעמד, אתניות ולאומיות

קריאה חובה:

- Reay, Diane (2001). *Finding yourself or loosing yourself? Working class relationships to education*. *Journal of Education Policy* 16 (4): 333-346.
- Brown, Philip (2006). "The Opportunity Trap". In: Hugh Lauder, Philip Brown Jo-Anne Dillabough and A.H. Hasley (eds.), *Education' Globalization and Social Change*, pp. 381-397.
- יונה, יוסי (1995). "תל אביב לא מאמין בדרכם", הד החינוך, ס"ט (7-8).
- לוי, גל ותמר ברקאי (1988). "יום השואה בעיניהם מתקומות: אתניות, מעמד וחינוך בישראל", בתוך: פוליטיקה- כתוב עת ישראלי למדע המדינה ויחסים בינלאומיים, גליון מס. 1, יוני, עמ' 1-34.
- מסאלחה, מחמד (2009). "חינוך אלטרנטיבי בחירה הערבית-פלסטינית בישראל". אלפ"ם 34 נובמבר

שיעור 11+12: סוציאולוגיה של בית-הספר

בבית-הספר כמבנה חברתי וצירה של הבניה תרבותית ויחסי גומלין. שיעורים 8 ו- 9 ידונו במבנה הפורמלי של בית-הספר ובאינטראקטיות המתקיימות בין כתליו. בנוסף, ידונו השיעורים בתפיסות נוספות המבקרים את בית-הספר.

קריאה חובה:

- גופמן, א.ת (1973). "המאפיינים של מוסדות כוללים", בתוך: ליסק, משה, סוגיות בסוציולוגיה, מבנה וריבוד חברתי. תל-אביב, עם עובד, עמ' 264-303.
- אולץ', איין (1973). ביטול בית-הספר, מסדה.

שיעור 13: החינוך בראיה ארגונית: תרבות בית-הספר

קריאה חובה:

- סרג'וביי, ג. תומס (2002). "מבוא לתרבות הבית-ספרית", בתוך: ניהול בית-הספר: היבטים עיוניים ומעשיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 173-165.
- ענבר, דן (1997). "הכלא החינוכי החופשי: מטאפורות ודימויים", בתוך: איתן, פלדי (עורר), החינוך במחן הזמן, תל-אביב: רמות, עמ' 109-125.

שיעור 14: גלובליזציה, אידיאולוגיה, הקשרית ידע וקוריקולום

שני השיעורים ידונו בקשר בין אידיאולוגיה לבין החינוך, באופן קביעת הקוריקולום והחומרים הנלמדים במערכת החינוך.

קריאה חובה:

- בן עמוס, א. (1995). "פלורליזם בלתי אפשרי? יהודים יוצאי אירופה ויהודים עדות המזרח בתוכניות הלימודים בהיסטוריה בישראל", בטור: דוד חן (עורך), החינוך לכראת המאה ה-21, תל-אביב, עמ' 267-276.

- Banks, J. (2008). "Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age", In: *Educational Research*, Vol. 37, No. 3, pp. 129-139.

- Smith, Tuhiwai Linda (1999). "Colonizing knowledges". In: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous People*, Ch. 3. London: Zed Books. Pp. 58-77.

חומר חובה לקריאה:

האוניברסיטה העברית בירושלים בית הספר לחינוך

- דורךהيم, אמל 2002 (1956). "פדגוגיה וסוציאלוגיה", בטור: פסטרנק רחל, פרקים בסוציאלוגיה של החינוך (פרק א), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 67-61.

- הרן, כריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפרוריותו, אקדמון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 10 / 14

- הרן, כריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפשרותיו, אקדמון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך בבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- Bowles, Samuel (1971). "Unequal education and the reproduction of the social division of labor", *Review of Radical Political Economics*, 3 (4): 1-30.

- Randall, collins (1971). [] *Functional and Conflict Theories of Educational Stratification*[], *American Sociological Review*, Vol. 36, No. 6 (December), pp. 1002-1019.

שיעור 4: המשך גישות קלאסית; גישת הפעולה בחקר החינוך

קריאה חובה

- Mehan, Hugh (1992). "Understanding inequality in schools: the contribution of interpretative studies", *Sociology of Education*, 65 (1), pp. 1-20.
- משונס, ג.ג (1998). "יסודות הסוציאולוגיה". בთוך: סוציאולוגיה, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 1-70.

שיעור 6+5: תאוריות ביקורתיות בסוציולוגיה של החינוך

בשני השיעורים נדון בתיאוריות ביקורתיות בסוציולוגיה של החינוך, התאוריה של "פדגוגיה ביקורתית", התיאוריה של הרב-תרבותיות בחינוך והגישה הפמיניסטית בחינוך.

קריאה חובה:

- פדריה, פ (1981) [1972]. פדגוגיה של מודדים, תל-אביב, מפרש. פרק 2, עמ. 59-76.
- הרץ-לזרוביץ, ר. (2001). "פדגוגיות ביקורתית וחדשניות ומיקומן בבתי-הספר הישראלי בשנות האלפיים", עיונים בחינוך, כתבת עת לחקר החינוך 1, 5, עמ' 89-131.

педagogia רב-תרבותית:

קריאה חובה:

- יונה, יוסי (2005). "מדיניות החינוך והתרבות: מהטרוגניות תרבותית לרב-תרבותיות?", בთוך: בזכות ההבדל- הפרויקט הרב-תרבותי בישראל, ירושלים ותל-אביב: מכון ליר/הקיבוץ המאוחדת עמודים 55-112.

- Banks, J. (1995). "Multicultural education: Historical development, dimensions, and practice", In: J. Banks & A. McGee Banks (Eds.), *Handbook of Research on Multicultural Education*. NY: McMillan Publishers, pp. 3-24.

שיעור 7: צפיה בסרט

שיעור זה מיועד לצפיה בסרט.

שיעור 8: פדגוגיה פמיניסטית:

קריאה חובה:

- אברהמי-עינט, יהודית, (1995). " מסרים גלויים וסמיים במערכות החינוך הישראליות- מחשבות בעקבות ממצאי מחקר". בთוך: סgan, נאוה (עורכת) מצא מין את שווינו: מקרה לעובדי הוראה, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 109-116.

- אדי-רפקח, אודרי (2003). דומיננטיות של נשים בבית-הספר ורפורמות חינוכיות. בთוך: יובל דרור, דוד נבו ורננה שפירא (עורכים), תמורה בחינוך: קווים למדיניות החינוך בישראל לשנות האלפיים (עמודים 288-267). תל-אביב: רמות אוניברסיטת תל-אביב.

- Arnot, Madeleine (2002). 'Schooling in Capitalist America' revisited. In: *Reproducing Gender: Selected Critical Essays on Educational Theory and Feminist Politics* (pp. 200-225). London: RoutledgeFalmer.

שיעור 10+9: חינוך וריבוד: מעמד, אתניות ולאומיות

קריאה חובה:

- Reay, Diane (2001). *Finding yourself or loosing yourself? Working class relationships to education*. *Journal of Education Policy* 16 (4): 333-346.

- Brown, Philip (2006). "The Opportunity Trap". In: Hugh Lauder, Philip Brown Jo-Anne Dillabough and A.H. Hasley (eds.), *Education' Globalization and Social Change*, pp. 381-397.

- יונה, יוסי (1995). "תל אביב לא מאמין בדרכם", הד החינוך, ס"ט (7-8).

- לוי, גל ותמר ברקאי (1988). "יום השואה בעיניהם מתקומות: אתניות, מעמד וחינוך בישראל", בთוך: פוליטיקה- כתבת עת ישראלי למדעי המדינה ויחסים בינלאומיים, גלילון מס. 1, יוני, עמ'

- מסאלחה, محمد (2009). " חינוך אלטרנטיבי בחירה הערבית-פלסטינית בישראל". אלףים 34, נובמבר

שיעור 11+12: סוציאולוגיה של בית-הספר

בית-הספר כמבנה חברתי וצורה של הבניה תרבותית ויחסי גומלין. שיעורים 8 ו- 9 ידונו מבנה

הפורמללי של בית-הספר ובאינטראקטיביות המתkn'יות בין כתלי. בנוסף, השיעורים בתפיסות נספנות המבוקשות לבטל את בית-הספר.

קריאה חובה:

- גופמן, א.ת (1973). "המאפיינים של מוסדות כוללנים", בתרוך: ליסק, משה, סוגיות בסוציאולוגיה, מבנה וריבוד חברותי. תל-אביב, עם עובד, עמ' 303-264.
- איליץ', איילן (1973). ביטול בית-הספר, מסדה.

שיעור 13: החינוך בראייה ארגונית: תרבות בית-הספר

קריאה חובה:

- סרג'יבני, ג. תומס (2002). "מבוא לתרבות הבית-ספרית", בתרוך: ניהול בית-הספר: היבטים עיוניים ומעשיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 173-165.
- ענבר, דן (1997). "הכלא החינוכי החופשי: מטאפורות ודימויים", בתרוך: איתן, פלדי (עורך), החינוך במחן הזמן, תל-אביב: רמות, עמ' 125-109.

שיעור 14: גלובליזציה, אידיאולוגיה, הקניית ידע וקוריקולום

שני השיעורים ידונו בהקשר בין אידיאולוגיה לבין החינוך, באופן קביעת הקוריקולום והחומריים הנלמדים במערכת החינוך.

קריאה חובה:

- בן עמוס, א. (1995), "פלורליזם בלתי אפשרי? יהודים וצאצאי אירופה ויהודים עדות המזרח בתוכניות הלימודים בהיסטוריה בישראל", בתרוך: דוד חן (עורך), החינוך לקראת המאה ה- 21, תל-אביב, עמ' 276-267.

- Banks, J. (2008). "Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age", In: *Educational Research*, Vol. 37, No. 3, pp. 129-139.

- Smith, Tuhiwai Linda (1999). "Colonizing knowledges". In: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous People*, Ch. 3. London: Zed Books. Pp. 58-77.

חומר לקריאה נוספת:
אי

הערכת הקורס - הרכיב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוספת / הערכות:
אי